I. évfolyam. Arad, 1886 Februárhó 20. Szombat. 51-dik szám.

Szerkesztőség:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a főlépcsőnél.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.

Hirdetések dijszabály szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . . 12 frt.
Fél évre . . . . 6 frt.
Negyed évre . . . . 3 frt.
Egy hóra . . . . 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr.
Negyed évre . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . 1 frt 20 kr.

A tiszti botrányhoz.

Makó, febr. 18.

„A gaz lenyesve még bujább lesz:
Irtani kell gyökerestül a bünt."
Bajza.

A közös hadseregbeli huszártiszti embertelen tény, mely Aradon Horváth V. szerkesztővel szemben követtetett el, kell, hogy mindenütt, hova a hir eljut, mindenkit, kinek a jogról és tisztességről fogalma van, felháboritson. Ha unicumként állna ez eset, akkor is undorral kellene a közvéleménynek sujtani a becsület, tisztesség, emberi méltóság és jogrendet lábbal tapodó henczegést: de a mikor az ily tények koronként ismétlődnek, s a katonai különlegesség, a polgári osztálylyal szemben tüntetett arrogantia jóformán csak tudásul vétetik s mintegy legitimáltatik, — akkor az ily nemtelen ügyhöz hozzászólni és gyökeres orvoslást követelni a nem közvetlen érdekelteknek is kötelessége.

Annyival inkább kell pedig a közös felháborodásnak sokszoros kifejezést adni, mert a hason esetekben a multban nyert elégtétel kielégitő nem volt. Mikor az egyetemes közvélemény, az államot alkotó polgári társadalom annyit sem tud meg, mi lett egy kiszámitott embertelen orvtámadásnak a büntetése, — akkor ha a bünmegtorlás sulyos is volna, az elégtétel nem teljes, mert a katonai különlegesség lepleztetik, föntartatik, hivatalosan approbáltatik. Ez csak nyesegetése a kürtandó gaznak, pedig: „irtani kell gyökerestül a bünt."

A katonaság — katonai intézmény — ma még, sőt a mint az államok fejlődési irányzata sejteti, még ezentul is sokáig egy szükséges rosz leend, — de ennél több nem. Hogy azonban ezen szükséges rosznak miért legyen különleges joga, s miért legyen az a köztörvény által hozzáférhetetlen, — ennek nincs értelme.

Személyi fogalmam a katonáról az, hogy igyekezzék a jóban, nemesben, az önfeláldozásban, a hazaszeretetben és humán tettekben kitünni, kimagaslani, és ekkor nem követelni, de tényleg kivivni fogja magának a közbecsülést, tiszteletet és azon bizalmat a közvélemény részéről, mely igy szól: ime ezekre reá bizhatjuk vagyonunk, életünk, családunk és hazánk megvédését! — De ezen fogalom mellett azt, ami nem nemes, nem becsületes és nem tisztességes, a katonaságnak megtürni nem szabad. — A legegyszerübb volna tehát, ha az ily — hinni szeretem — mindig kevesbedő embertelen eseteknél, a katonai hatóság és törvény a nemtelen bünösöket azonnal megfosztaná tiszti rangjok- s katonai jellegüktől, s átszolgáltatná a rendes polgári bünfenyitő eljárásnak, ahol is aztán a kellő szigorral sujtatnának. Legyen a katonaság nemes és finnyás testület, mely a szenynyet, mételyt kiveti.

S még csak egyet. Az aljas tény hősei tetézték a botrányt azzal, hogy közhelyeken megjelenve, kihivólag fokozták a közfelháborodás jogos érzetét: ez is embertelenség s kell hogy fokozza a büntetés szigorát. Hát nem az ily éretlen henczegés idézi elő a legtöbb esetben a társadalom szenvedélyes izgalmait? nem az ilyenek törik meg gyakran a nép józan higgadtságát s ragadják néha a szenvedély sugallta önelégtétel vételre? Ki ilyenkor a bünösebb: a kihivott vagy a kihivó? Okvetlen emez. A legujabb adatok szerint az aradi hősök emez ujabb szemérmetlensége már véget ért, miután katonai felsőbb hatóságilag le lettek tartóztatva s a vizsgálat ellenök megindittatott. — a törvény, a jogrend, becsület, müveltség és humanismus nevében várjuk a szigoru büntetést, a teljes elégtételt.

K. M.

A kiegyezési tárgyalások. A magyar kormány, hogy a kiegyezési tárgyalások befejezését lehetőleg siettesse, — irja a „Bud. Corr." — az osztrák kormánynak a petroleum még elintézetlen tarifatételére vonatkozó utolsó átiratára sietett válaszolni, miután ő felségének Budapestre való utazása halasztást szenvedett s ezzel az osztrák minisztereknek tervezett Budapestre való jövetelére a legközelebbi napok folyamában számitani nem lehetett. A nélkül, hogy a fönforgó differentiák részletes fejtegetésébe bocsátkoznánk, a mely tekintetben minden eddigelé közzétett adat téves, constatálnunk kell, hogy erre a pontra nézve a mindkét részen levő kormányok közt megállapodás még nem volt elérhető. — A kérdés azonban igen egyszerü és világos s ezért hiszszük is, hogy ez a nehézség az eddigiek daczára is rövid idő alatt el lesz háritva az által, hogy az osztrák kormány el fogja fogadni a magyar kormány legutosó javaslatait.

— **A katholikus püspöki kar**, a herczegprimás elnöklete alatt, márczius 2-án kezdi meg Budán értekezleteit. Az értekezlet egyik pontját annak eldöntése képezi, hogy a kath. tanitóegyletek részt vehetnek-e az országos tanitógyülésen.

A közigazgatási gyakornokok államvizsgái. A belügyminiszter kijelentette egyik utóbbi rendeletben, hogy az államvizsgának egy év alatti letételére köteleztetés mellett kinevezett közigazgatási gyakornoknak, a mennyiben ezen vizsgának a kitüzött határidő alatt való letételében hitelesen igazolt hosszabb betegség által akadályoztatott, a vizsga letételére méltányos időhaladék engedélyezhető.

A „Pester Lloyd" reggeli lapja az aradi esetről egy ujabb figyelemreméltó czikket közöl, melyből alkalomszerünek tartjuk a következőket kiemelni:

Örvendve veszi tudomásul czikkiró azt az általános helyeslést, melylyel dr. Falk Miksa interpellatióját a ház pártkülömbség nélkül fogadta. Az interpelláló igen helyesen járt el, midőn egyáltalában nem fektetett sulyt arra, hogy ki vagy mi is a merénylet áldozata, és igy az esetből elvi és nem személyes kérdést csinált. Sulyosító körülményül felhozza az aradi esetre vonatkozólag, hogy ketten támadtak meg egyet, egy teljesen védtelen polgárt, és hogy a merénylet hősei még több oly hőstettet vittek véghez, melyek a becsülettel — legyen az polgári vagy katonai — nehezen férnek meg, különösen akkor, mikor elkövetőik a megtámadott polgársággal szemben előjogokban részesülnek.

Nem is merül fel véleménykülönbség a házban ez eset elitélésénél, és másrészt bizonyos az is, hogy a magyar társadalom legmérsékeltebb elemei is el vannak határozva, miszerint az ily tulkapásoknak jövőre határt kell szabni. Ezután áttér czikkiró Vadnay interpellatiójára, majd igy folytatja: „A mostani országgyülésnek is tagja egy képviselő — és pedig egy oly férfiu, kinek jelleme minden támadáson felül áll, és a ki általános tiszteletnek örvend — egy képviselő, a ki egy az aradihoz hasonló merényletnek esett áldozatul. Mi történt a merénylőkkel? Bizonyára nem szenvedtek oly büntetést, mint az egy polgári állásu férfiuval történt volna, ha hasonló büntényt elkövet. És a hirhedt Bömmelberg kapitánynyal, a ki csak néhány év előtt Győrött egy védtelen öreg embert levágott, mi történt? — És éppen ezért — véli czikkiró — annál szigorubban kell a mostani merényletet megbüntetni, hogy olyan többé elő ne forduljon.

És ha ez meg fog történni, ugy csökkenni fog a közönség izgatottsága is.

Azután pedig modern és világosan szabályozott katonai jogszolgáltatásról kell gondoskodni. Ne élvezzenek ők immunitást, de essenek e tekintetben a polgárokkal egyenlő elbánás alá, a mi nemcsak ez utóbbiaknak, de a derék és müvelt tisztikarnak is érdekében áll.

Országgyülés.

A képviselőház ülése febr. 18-án.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesitése után bemutatja Kassa szab. kir. város közönségének felterjesztését, melyben a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat módositása és e szabad királyi városok szervezetéről külön törvényjavaslat beterjesztése iránt kérelmez.

Fejérváry Géza b. honvédelmi miniszter bemutatja a népfelkelésről szóló törvényjavaslatot. — Kinyomatik és a véderőbizottsághoz utasittatik.

Emich Gusztáv a közgazdasági bizottság jelentését mutatja be a Sziammal a szeszes folyadékokkal való kereskedés tárgyában kötött egyezmény és az Afrika némely (Kongo) vidékére vonatkozó kérdések szabályozása iránti megállapodások beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok tárgyában. — A keddi ülés napirendjére tüzetik ki.

Hegedüs Sándor a pénzügyi bizottság jelentését mutatja be az 1886. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyában. — A hétfői ülés napirendjére tüzetik ki.

Matuska Péter a közjegyzői novellára vonatkozó főrendiházi módositásokról szóló bizottsági jelentést nyujtja be. — A szombati gyülés napirendjére tüzetik ki.

Elnök jelenti, hogy az aradi merénylet ügyében Falk Miksa és Vadnay Andor sürgős interpelláczót kivánnak előterjeszteni. — Az ülés végén fognak előterjesztetni.

Ezután indokolás czéljából felvétetett azon törvényjavaslat, melyet Győry Elek és Olay Lajos képviselők nyujtottak be az adók- és illetékekről szóló 1881: 36. és 1883. 44. t.-czikkeknek némely határozatainak módositásáról.

Győry Elek a benyujtott törvényjavaslat tárgyalás alá vételét ajánlja. Bárhova fordul az ember, minden oldalról méltó és alapos panasz hangzik az adózó védtelen helyzete és jogtalan zaklatása miatt. Felemliti a legutóbb felmerült bélyegsikkasztási esetet, mely sikkasztások miatt annak idejében számosan zaklattattak ártatlanul. Eddig az a czirkulus viciozus forgott fön, hogy ha valaki általánosságban beszélt a visszaélésekről akkor adatokat kivántak bizonyitékul; ha pedig előterjesztették az adatokat, akkor azt mondták, hogy azok csak egyes esetek, melyek nem bizonyitanak.

Részletesen szól a tapasztalható bajokról és visszaélésekről s ajánlja a törvényjavaslat elfogadását, mely a türhetetlen bajok orvoslására oly módot ajánl, mely mig a kincstárra semmi hátránynyal sem jár, a feleknek módot nyujt ily visszaélésekkel szemben jogaik ismeretére és másrészt gondoskodik, hogy a törvény fellépésük nélkül is lehetőleg megtartassék.

Szápáry Gyula gróf: (Nagy zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Eláll!) Miután kijelenti, hogy a szólás jogával élni fog, czáfolja Győry azt az állitását, hogy ő a konkrét eseteket nem veszi figyelembe: hivatkozik arra, hogy a képviselőházban felhozott konkrét esetekre vonatkozólag a legszigorubb vizsgálatot indittatja meg, és annak eredményéről az illető képviselők értesittetni fognak.

Ezután kéri a házat, hogy ne tárgyalja a törvényjavaslatot, mert az nem felel meg a kivánalmaknak, az által a bajukon segitve nem lesz. Vannak ugyan oly intézkedései, melyek elfogadhatók, de vannak viszont olyanok is, melyek nem fogadhatók el. Kijelenti, hogy a fönálló törvény szükséges módositása iránt maga fog törvényjavaslatot benyujtani a jövő ülésszak elején. (Élénk helyeslés jobbról.)

Győry Elek hosszasabban reflektál a miniszter beszédére, és kijelenti, hogy ily égető bajok orvoslásával nem tanácsos a jövő ülésszakig várni. Kéri ujból, hogy a ház tárgyalja az általa benyujtott törvényjavaslatot, mert a miniszter várhat, a nép nem várhat. Csordultig van a pohár.

Szápáry Gyula gróf ismételten kéri, hogy a törvényjavaslat ne tárgyaltassék.

A javaslat fölött a névszerinti szavazás elrendeltetvén, az megtörténik. 141 képviselő nem fogadta el a javaslatot, 97 elfogadta, 204 távol volt. A javaslat igy elvettetett.

A ház ezután vita nélkül elfogadta a trachoma-javaslatot s a ház februári költségvetését.

A jövő ülés napirendje megállapittatván, az interpellácziókra kerül a sor.

Az ülés ezen részéről már távirati tudósitást közöltünk.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

A megye rendkivüli közgyülése.

I.

Nem lévén „nagyszabásu" politikai kérdés vagy választás napirenden, a tegnapi napon tartott rendkivüli közgyülés iránt nem mutatkozott valami nagyobb érdeklődés. Mindössze mintegy 50—60 bizottsági tag fáradt be a kedvezőtlen időben.

A rendkivüli közgyülést Tabajdy Károly főispán ur a közmunkaügyes a törvényhatósági utak kezelése tárgyában alkotott szabályrendelet tárgyalása czéljából hivta össze. E szabályrendelet — melynek közlése most folyik lapunkban, és mely minden illetékes közeg kötelességét szabatosan körülirja — vita nélkül egyhangulag elfogadtatott, 30 napig kifüggesztetni s a közmunka- és közlekedésügyi ministeriumhoz megerősités végett felterjesztetni határoztatott.

A gyülés folyamán tudomására hozta a megyének elnöklő főispán ur, hogy ő felsége Czárán Antal m. bizottsági tagot, a borosjenői járás érdemekben gazdag szolgabiráját, e minta-tisztviselőt, megérdemlett kitüntetésben részesitette, midőn neki a legutóbbi napokban a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

A kitüntetést, mely mindenesetre az egész megyei tisztikarra megtisztelő, élénk éljenzéssel vették tudomásul; Czárán pedig meghatottan mondott érte köszönetet.

Vita csak a megyei közmunka-költség előirányzatának megállapitása körül volt. Ebben részt vettek: Tabajdy Károly főispán, Ormós Péter alispán, Vásárhelyi László, Paradeyser Lajos, Pálffy József, Kinczig János, Mózes Mihály és Sanka Lajos m. bizottsági tagok.

Ezen tárgyban szavazásra került a dolog, mely felállás és ülve maradással ejtetett meg.

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája.

Február 20.

Politikai befolyás az elbeszélő költészetre.

Irta: **Sólyom Andor.**

Tagadhatatlan, hogy mindazon tényezők közül, melyek egyes nemzetek irodalmának mindenkori fejlődésére és átalakulására lényeges befolyást gyakorolhatnak, első helyen áll a politikai helyzet.

Valamely nemzet politikai történetének kiemelkedőbb időszakai az illető nemzet irodalomtörténetének, terén is mint külön és megfelelő korszakok jelentkeznek és ez irodalmi korszakokat éppen ama politikai időszakok teremtették meg. És mindez nem is csodálatos, mert hisz mi gyakorol nagyobb befolyást a költészetre, mint a népszellem s a nemzeti hangulat, már pedig ezeknek főfaktorait a politikai viszonyok és társadalmi állapotok teszik. — De ha valahol, ugy különösen az eposzirodalom terén érezhető ez a befolyás.

Hiszen a müeposznak, s különösen a magyar müeposznak keletkezése is politikai, illetve társadalmi alapon nyugszik.

A régibb időkben ugyanis, midőn még az egyes nagyobb nemesi családok virágzási korszakukat élték s mintegy külön-külön kisebbrendü udvarokat tartottak, az általuk ősi szokás szerint számos alkalommal rendeztetni szokott lakomákra megjelentek a mi régi hegedüseink vagy igriczeink, — mint a görög aoidosok, a német minnesängerek, vagy franczia troubadourok — kik a szives látás fejében a lakomázók mulattatására egyes éneket zengtek el nemzetünk ősi mondáiból, vagy történetéből, s kik közül a legnagyobb rész ezt mint rendszeres kenyérkeresetet üzte, már pedig kétségtelen, hogy eposzaink legnagyobb része az igy fönmaradt és összegyüjtött énekekben birja alapját.

Még inkább felleljük e befolyást, ha a mi népies epikánk keletkezésének történetét veszszük szemügyre.

Vörösmarty hatalmas éneke elzengett. Az epigonok csak utánozni, de követni nem tudták. Czuczor be sem fejezi „Hunyadi"-ját, mert teljesen elkedvetlenité amaz előtte lezajlott vita, mely az eposzok korszerütlen volta fölött fejlődött ki. Kellet valami, a mi ez általános haldoklás közben a magyar nemzetnek uj epikát teremtsen, és ezt a valamit meg is hozta a nemzetnek a népies elemben a forradalom, jobban mondva a forradalom előtt ilők politikai iránya.

Ez időben ugyanis, midőn különösen a törvényhozásban erélyesen megindult a küzdelem az egyes nemesi kiváltságok ellen, s egyáltalában a magát a néptől csaknem áttörhetetlen korlátokkal elzárt nemességi intézmény ellen, az összes érdeklődés s az ezen érdeklődésből folyó kutatások az eddig oly mostoha bánásmódban részesitett népre lettek irányozva, s könnyen érthető, hogy ezen kutatások a nép költészetére is kiterjeszkedtek. És ne feledjük el, hogy ez idő legnagyobb költői nemcsak a nép köréből születtek, de lantjuk legkedvesebb hangjain arról a népről, s ahhoz a néphez szólottak, melyet sokakkal épp e hangok kedveltettek meg. S az igy támadt népies költészetnek egyik legkultiváltabb és legérdekesebb ága volt az elbeszélő müfaj, tehát a népies epika.

Érdekesebben látjuk a politikai befolyás hatását, ha az egyes nevezetesebb eposzokat külön veszszük szemügyre.

Itáliában a Hohenstantok bukásával ujra napirendre tértek a gwelf és ghibellin pártok villongásai. Az ország területe darabokra szakadt, s éppen ez állapotok megszüntetése czéljából jő be Luxemburgi VII. Henrik a középkori világ-császárság eszméjének utolsó képviselője. És ekkor megzendül a számüzött költőnek lantja, és megszületik Dante „Divina comoedia"-ja, e költemény, mely csakis ezen politikai viszonyoknak köszönheti létrejöttét, s melyben hatalmas erővel jelentkezik a pápa-párti gwelfek iránvaló gyülölet s a ghibellin érzület, továbbá ama lángoló honszerelem, melylyel a világ császárságért lelkesülő költő Henriket, mint a hirodalom jövendő megmentőjét üdvözli. A ghibellin-pártnak egy hatalmas nyilatkozata volt e költemény, melynek első részét kizárólag politikai tendencziák alkotják.

Milton, a ködös britt félsziget szellemóriása bibliai eposzában — „The paradise lost" — az angol forradalom magasztos, de egyszersmind tragikus oldalát mutatja be s hatalmas szavakkal hirdeti a republikánus elveket az ég hatalma ellen lázadó sátán alakjában.

Az első nagyobbszabásu magyar müeposz a „Zrinyiász" sem ment a politika befolyásától. A török hatalom még mindig veszélylyel fenyegeté hazánkat: Zrinyi a költő ujra átélte a harczokat, miket megénekelt hőse végigküzdött, s midőn az ő lantja megcsendült, e hangok buzditást harsogtak a magyar nemzetnek a török elleni küzdelmére.

Ez volt a költő hazafias czélja, s e czél volt általában azon idők legfőbb politikája.

És e buzditásra szükség volt abban az időben, mint a történelemből tudjuk, s e buzditás nemcsak a magyar nemzetnek, de az egész kereszténységnek szólt.

Czuczor „Aradi gyülése" a nemzeti loyalitás dieshymnusa. Abban az időben keletkezett, midőn a jogaiban annyiszor megsértett nemzet ujra békejobbot nyujtott királyának. E czélzat, jobban mondva azon kornak ismerete, melynek és melyért e mü megiratott, megérteti velünk a többi kisebb irányeszméket is, melyeket a költő müvében kifejezésre juttat. Ilyen például amaz élénken érezhető tendenczia, melylyel a költő a magyar nemzetgyülés összehivását sürgeti, emlékeztet a nemzetnek a mü keletkezése korában érzett hasonló általános ohajára.

Vörösmarty „Zalán futásá"-t Toldy Ferencz valóságos „politikai tett"-nek nevezi.

És valóban e mü, melyben a költő a hanyatló nemzetnek megmutatja a régi dicsőséget s azt mintegy megkivántatja vele, melyben a saját hanyatlásán busongó nemzetet tettre és lelkesülésre buzditja, nem volt lényegtelen tényező azon idők előkészitesében, melyben a nemzet ujra méltónak mutatkozott a „régi dicsőség"-hez. A költő nemzete sülyedése fölött kesereg, de fájdalmában is él a hit egy jobb és szebb jövő iránt. E meggyőződését akarja a nemzet közhitévé tenni Dicsőiti hajdani nagyságát és szabadságát, mert az elvesztéstől félti azt az akkori kis szabadságot is. Rámutat a nagy multra, hogy a nemzet megkönyezze, hogy ennek már visszfénye sincs meg.

„Zalán"-nak nemcsak politikai czélja, de politikai hatása is volt. E „politikai tett" sarkpontja volt egy nagy politikai kornak.

Elég ha azt mondjuk, hogy Toldy Ferencz feljegyezte, miszerint e kornak vezérét Széchenyi István grófot is e mü nyerte meg többek között a magyar nemzetiség számára.

A szépségtapasz.

— Irta: **Alfred de Musset.** —

(Vége.)

VI.

A következő két napot Vauvert sikertelen várakozással töltötte el vendéglői szobájában. A harmadik napon erős kopogás riasztotta fel álmodozásából és a Trianonban látott hosszu lábu svéczi lépett be és mély meghajlással jelenté:

— Uram, ma este az udvarnál bál lesz és a marquisnő megbizása folytán jelentem, hogy ön arra hivatalos.

— Köszönöm, barátom!

A mint a svéczi eltávozott, a fiatal ember rögtön megrántotta a csengettyüt és ismét igénybe vette a szobaleányt diszöltönyének rendbehozásánál.

Öltözködésének befejeztével megindult a palota felé, kevésbbé elfogultan, mint első izben, tudván, hogy forma szerint meg van hiva. Már egy teljes óráján bolyongott a termekben, a nélkül, hogy valaki megszólitotta volna. Kezdte magát unni és már éppen haza felé indult, midőn két teljesen egyformán öltözött álarczos nő tartóztatta fel őt. Az egyik kinyujtá kezét, mintha pisztolylyal czélozna rá; a másik pedig eléje lépett.

— Uram, — szólt a hölgy, karjába csimpeszkedvén a lovagnak — ön a mi marquisnőnkkel bizalmas viszonyban látszik lenni.

— Bocsánat, asszonyom, kiről beszél ön?

— Ah! azt nagyon jól tudja.

— Nem, nem is gyanitom.

— Talán mégis.

— Nem, asszonyom.

— Az egész udvar erről beszél.

— Én nem tartozom az udvarhoz.

— Ne játsza az ártatlan gyermeket! Mindenki tudja, ha egyszer mondom!

— Lehetséges, de én nem tudok felőle semmit.

— De annyit talán mégis tud, hogy tegnapelőtt a Trianon rácsozatánál egy apród elbukott lovastól. Nem volt ön véletlenül jelen?

A főispán ur inditványát, hogy a berzai hid felépitésére 5000 frt vétessék fel a költségvetésbe, 6—7 szavazat ellenében a nagy többség elfogadta.

Elfogadták azon inditványt is, hogy a megye alispánjának rendelkezésére rendkivüli kiadásokra nem 1300 frt, hanem 4000 frt bocsátassék.

Tudomásul vették Kovács Ágoston és Paradeyser Lajosnak bizottsági tagokká történt megválasztatását és az Otlakán tartandó uj választásra márcz. 20-kát tüzték ki határidőül.

A gyűlés nem sok ideig vette igénybe a vármegye idejét, mert már kevéssel 10 óra után véget ér.

Lefolyására nézve különben utalunk a saját gyorsirónk feljegyzéseiből meritett alábbi tudósitásra.

II.

Elnöklő főispán 9 órakor megnyitja a rendkivüli közgyülést, miután előbb a kellő számmal egybegyült bizottsági tagokat üdvözlé.

Áttérve a napirendre, felemliti, hogy a megye bizottsági tagokul Kovaszinczon megválasztott Kovács Ágoston és Jószáshelyen megválasztott Paradeyser Lajos választása igazoltatott, mig dr. Bonts Gyula aradi lakós Ottlakán történt megválasztása, választási képesség hiányában, megsemmisittetik és Fekete Péter elnöklete alatti uj választás határidejéül márcz. 20-a kitüzetik.

A természetbeli közmunkaváltság felhasználása tárgyában előterjesztetik, miszerint az előirányzott 29643 frtból 24996 frt 56 kr használtatott fel. Az egész összeg nem használtatott fel, mert a müszaki felvételek nem lettek befejezve.

Ezután az állandó választmány javaslata terjesztetik elő, közmunkafelosztás tervezetét és az utalap költségvetési előirányzatát illetőleg:

13174 két- és 1139 egyfogatu igás 67159 kézi munkanapszámmal, az utalapköltségvetési előirányzatot pedig 158809 frt 11 kr bevétel és 162.076 frt 85 kr kiadás és igy 3267 frt 74 krnyi hiánynyal jóváhagyni kérik. Továbbá:

1. Az arad-zámi uton eszközlendő épitkezésekre 12,071 frt 28 kr szükségeltetik.

2. Az arad-zámi uton 8 más hid javitva lett, a megye tehát jelentékeny áldozatokat hozott, amiért is a hiány fedezésére 3000 frt államsegély kerelmezendő.

3. Az utmesterek 365 frtnyi fizetése felemeltessék és pedig elsőosztályu utmester fizetése 500 frtra és 5 másodosztályué 400 frtra; továbbá 10 frt szertár-bér és 8 frt irodaátalány vétetett fel.

4. A radnai és borossebesi járásokban 15 utkaparói állás rendszeresittessék.

5. Az államépitészeti hivatal irodai átalánya 30 forintról 60 frtra emeltetett föl.

6. Az utak kilometrirozása és térképezésére 203 frt 75 kr irányoztatott elő.

7. Az utépitési eszközök kiegészitésére 743 frt 40 kr.

8. Seprős és Csermő községek kérelmezése folytán utaik összeköttetésére 300 garmad termés-kő szállitása előirányoztatott.

9. Zsigmondház község részére a Maros védgátak föntartására 308 frt.

10. Fekete-Gyarmat kérelmezése folytán az ottani Körös-hid felépitésére 679 frt 20 kr.

11. Radna község részére az ottani vadpatak szabályozására 1006 frt 80 kr.

12. Ellenben Boros-Sebes község és vidékének azon kérelme, hogy a borossebes-berzai-hid felépitésére 5000 frt segély adassék, elvettetett.

Elnöklő főispán az állandó választmány közmunkafelosztását és költségvetését elfogadni ajánlja 3 pont kivételével.

Ugyanis először a hiány csak 3200 és néhány frtra van feltüntetve, mi nem felel meg a valóságnak és abbeli aggodalmát fejezi ki, hogy a közlekedésügyi miniszterium a kért segélyt nem fogja megadni, mig ezt biztosabban remélhetjük, ha kimutatjuk, hogy szükségletünk 20—30 ezer frttal több, miért is tehát a felterjesztésen változtatni kell.

Másodszor pedig ellenvetése van a tekintetben, hogy a megye alispánjának előre nem látott czélokra csak 1300 frt adatott rendelkezésére; ugyanis tavaszszal esőzések, árviz stb. elemi csapások által előidézett bajok megszüntetésére gyakran rögtönintézkedéseket kell tenni, mely czélokra 1300 frt kevés és azért kéri az összegnek 400 frtra való felemelését. (Helyeslés.)

Harmadszor pedig a berzai-hid elejtését illetőleg sem ért egyet a választmánynyal, mert az ottani szegény községek lakóssága a vasuti közlekedést nem veheti igénybe és terméseit sajat fuvarán kénytelen lehozni. De eltekintve attól, hogy az arad-berzai ut egyszersmind postai ut is, már azon körülmény, hogy 18 község, szorult anyagi viszonyai daczára, a 9000 frtnyi költségekhez 4000 frttal való hozzájárulását ajánlja, mutatja, hogy a hidra nélkülözhetetlenül szükségük van. Ezeknél fogva ajánlja a törvényhatóságnak a költségekhez 5000 frttal való hozzájárulását, miáltal a hiány majd 10000 frtra fog rugni s ily összeget fognak a miniszteriumtól segélyképen kérni. (Helyeslés.)

Vásárhelyi László ezekkel szemben felemliti, hogy ő a berzai hidat nem tartja annyira szükségesnek, mert ez néhány kilometernyi kerüléssel nélkülözhető; ellenben van több fontosabb utvonala a megyének, melyek kiépitese szükségesebb, miért is az 5000 frtnyi segély megtagadását tartja fön, nem tartván méltányosnak ezen előnyt nyujtani azon vidéknek, a többi vidék megröviditésével.

Ormós Péter alispán felemliti, hogy a hidnak nélkülözhetetlen voltát eléggé bizonyitja azon körülmény, hogy felépitéséhez, mi egyedül a megyének volna kötelessége, nyomorult anyagi viszonyai daczára a szegény vidék hozzájárulását ájánlja fel; bizonyára nem hozná meg ez áldozatot, ha életkérdés nem volna az rá nézve. A vasut legkevésbbé sem segitette elő a vidék helyzetét, mert sokkal szegényebb, semhogy a vasutszállitást alkalmazhatná. Megjegyezvén továbbá, hogy az ut egyszersmind postai vonal, ajánlja az 5000 frtnyi segély megadását a hid felépitésére, melynek föntartását jövőre az érdekelt csoport biztositja.

Paradeyser szintén a főispán inditványának elfogadását ajánlja.

Pálffy József hasonlókép hozzájárul az inditványhoz és megyjegyzi, hogy nem is a megye a községet, hanem forditva a község a megyét segiti hozzájárulásával, minthogy a megye kötelessége a hid föntartása, mert az törvényhatósági uton van.

Kinczig János Vásárhelyi inditványát pártolja.

Mózes Mihály, ugymond, már 42 év óta e vidék lakósa és legjobban megitélheti, hogy mennyire szükség van azon hidra, melyet nemcsak azon vidék magánérdeke kiván meg, hanem a közérdek is. Ugyanis a megye gyógyfürdőit látogató közönség, az Arad- és Temesmegyét ellepő munkások mind ezen hidon mennek keresztül, ezen hajtják az ezrekre menő marhát is.

Sanka Lajos a főispán inditványa mellett szólal fel.

Tabajdy Károly főispán tagadja Pálffy állitását, mintha a hid föntartására kizárólag a megyét illetné meg s most a község segitené a megyét és nem forditva; ugyanis azon ut többé nem törvényhatósági ut, miután helyette tavaly óta berzai-buttyini ut vétetett be. Mindazonáltal ez nem változtat a tényálláson és ujólag ajánlja — miután a megyének 100 ezer frt áll rendelkezésére és azonkivül a miniszteriumtól is fog kapni segélyt — az 5000 frttal való segélyezés elfogadását. (Elfogadjuk.)

Vásárhelyi László ujólag felemliti, hogy nem tartja a hidat most szükségesnek, miután jogosabb érdekeket kellene tekintetbe venni, igy pl. Talpas, Seprős, melyeknek nincs is módjukban Aradra bejönni, mig ama vidék egy kis kerüléssel minden viszonyok közt bármely időjárás mellett elhozhatja terményeit, azért nem tartja méltányosnak, hogy a többi utaktól ezen 5000 forint elvonassék.

Elnök megengedi, hogy még sok érdek van hátra és Seprős érdeke is foganatosítva lesz, mihez azonban nem 5000 frt, de beláthatatlan áldozat kell. Talpas pedig már régen jó uttal bir. Az 5000 frtnyi segély megadását föntartja.

Ezután felállásra szólitja fel azokat, kik a beadott választmányi javaslatot elfogadják, vagyis az 5000 frtot nem szavazzák meg. (A többség ülve marad, 6 feláll). Tehát az 5000 frtnyi segély megadatik.

Miután azon javaslat ellen, hogy előre nem látott költségekre az 1300 frt 4000 frtra emeltessék, felszólalás nem történt, az elfogadtatik.

Paradeyser felszólal az iránt, hogy ő az ó-déznai és vaskóhi utakra nézve javaslatot nyujtott be, mely iránt azonban még felvilágositást nem kapott, s ott sziklarepesztés nélkül a munkát folytatni nem lehet.

Elnök megjegyzi, hogy arra való a 4000 frt és ha sziklarepesztésre szükség van, az alispán majd elrendeli.

Egyébként a választmány jelentése minden fontosabb momentumot felemlitett és azért elnöklő főispán annak elfogadását javasolja. (Elfogadjuk.)

Elfogadtatván a megye alispánjának végrehajtás végett kiadatik s miután a 3000 forintnyi 10.000 frtra emelkedik, a közlekedésügyi miniszteriumhoz felterjesztendő, hogy ezen hiányt fedezni méltóztassék.

A közmunka szabályozása érdekében a törvényhatóság szabályrendelete ki lett dolgozva és a napilapokban közölve. A helyi viszonyokra a kidolgozásban mindenütt tekintettel voltak, azért elnök általánosságban elfogadását ajánlja. (Elfogadjuk.)

Elnök kimondja, hogy a szsbályrendelet elfogadtatván, érvényre emeltetik, 30 napra kitüzetik és azután a közlek. és belügyminiszteriumhoz felterjesztetik.

A honvédelmi magy. kir. miniszter rendelete szerint a lóállitási bizottságok és kerületek következőkép alakultak:

A) 7. polgári, 54 katonai számu bizottság az aradi, világosi és pécskai járásokra Arad müködési helylyel; a) elnök választandó) Vásárhelyi Béla, b) tagok hivatalból: az illető járási szolgabirák: c) becslők (kinevezve): Buhus László, Purgly János, Urbán Iván: állatorvos (kinevezve): Pápay Ödön.

B) 8. polgári, 24. katonai számu bizottság az eleki és kisjenői járásokra Simánd müködési helylyel; a) elnök: Vásárhelyi László, b) tagok hivatalból: az illető járási szolgabirák, c) becslők: Kabdebó Béla, Korbuly Béla és Török Béla; állatorvos Kabdebó István.

C) 175. katonai, 6. polgári sz. bizottság: a borosjenői és ternovai járásokra Borosjenő, a borossebesi és nagyhalmágyi járásokra Borossebes és a radnai járásokra Berzova müködési helylyel: a) elnök Bohus István, b) tagok hivatalból az illető járási szolgabirák, c) becslők: Almay József, Barkassy Kálmán, Institóris Gyula; állatorvos: Konat György.

E felől a honvédelmi miniszteriumnak jelentés teendő és a megválasztott és kinevezett tag urak pedig a miniszter által megállapitott terv kézbesitése mellett értesitendők.

Erre elnöklő főispán a rendkivüli közgyülést berekeszti, felemlitvén még, hogy Ő Felsége Czárán Antalt érdemei elismeréséül a Ferencz József lovagrend keresztjével jutalmazá.

Czárán Antal a legmélyebb hódolattal fogadja Ő Felsége legmagasabb kitüntetését és ez alkalommal ünnepélyesen igéri, hogy jövőben is a legnagyobb szorgalmat fogja kifejteni, hogy megyénkben és a közéletben a közbecsülést kiérdemelje. (Éljenzés.)

Szabályrendelet

a közmunka-ügy és a törvényhatósági útak kezelése tárgyában.

(Folytatás.)

80. §. A szerződés vállalkozóval, a tisztiügyész által köttetik meg, s két példányban állittatván ki,azok egyike, az alispán jóváhagyási záradékával ellátva, a munkálat vezetésének való miheztartás végett a kir. államépitészeti hivatalnak, másika pedig, az államépitészeti hivatal utján, a vállalkozónak adatik ki.

A szerződés egy másolata, a vállalkozó ellenőrizhetése végett, azon járás szolgabirájával is közöltetik, a melynek területén a szállitás vagy épitkezés történik.

Mély épitkezéseknél (alapfalazás, czölöpözés stb.) tekintettel arra, hogy a müszaki felülvizsgálat alkalmával az épitmények ezen részei többé már nem láthatók: a munka tervszerü kivitelének ellenőrzésére „épitési vezető" küldendő ki. Ily épitési vezetőül, nagyobb munkálatoknál, a kir. államépitészeti hivatal egy tagja, kisebb épitkezéseknél pedig az utmester fog eljárni, ki ebbeli teendőire nézve a kir. államépitészeti hivataltól mindenkor különleges utasitást nyerend.

81. §. Vállalkozók, a végrehajtott munka értékének 80%-a erejéig előleget s illetőleg részletfizetést kérhetnek, mely azonban csakis a kir. államépitészeti hivatal véleménye, nagyobb vállalatoknál pedig a munkálat előhaladását igazoló kereseti kimutatás alapján utalványozható ki.

i) *Az utalap költségén, vállalkozási uton végrehajtott munkák felülvizsgálása.*

82. §. Az utalap terhén eszközlött minden szállitás vagy épitkezés, a munka teljes bevégzése után, az alispán részéről kiküldendő bizottság által, a vállalkozó s ha volt, egyszersmind az épitési vezetőnek meghivása mellett felülvizsgáltatik.

A felülvizsgálatra a vállalkozó vétbizonylat mellett, kézbesitendő értesités utján, hivandó meg, s netaláni elmaradása a felülvizsgálat megejtését nem akadályozza.

Egyébiránt a vállalati szerződés és feltételek határozmányai a mérvadók. (Közm. és közl. miniszt. 1335/84. sz. utasit. 1. §.)

A felülvizsgáló bizottság az alispán vagy helyettese s esetleg, megbizás folytán, a járási szolgabiró vezetése alatt az illető uti-bizottság tagjaiból és a kir. államépitészeti hivatal képviselőjéből alakul.

Államsegélylyel teljesitett munkálatok felülvizsgálata, az emlitett bizottság közremüködése mellett, a kerületi főmérnök által ejtetik meg. (Közm. és közl. miniszt. 39.277/55. sz. rend.)

83. §. A felülvizsgálat oly módon eszközöltetik, hogy a bizottság az összes munkálatokat minden méreteiben pontosan megvizsgálja, próbaméréseket tesz és ha szükségesnek tartja, a létesitményeket egészen felméri s azokat, tekintettel a felmért anyagok és munka minőségére, a helybenhagyott tervekkel, a szerződésben és annak mellékleteiben foglalt határozmányokkal, nemkülönben a később kiadott rendeletekkel és az épitési napló adataival összehasonlitja és e szerint a végleges leszámolás czéljaira a méreteket, mennyiségeket és a minőségi adatokat megállapitja. (Közm. közl. miniszt. 13,351—1884. számu utas. 2. §.)

A rácshidak függvasainak megpróbálása és minőség szerinti átvétele a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által 48.690/885. sz. a. kibocsátott utasitás szerint történik.

84. §. Az épitmények szem elől eltakart részének méretei és minőségére nézve az épitési napló adatai, valamint az annak mellékleteit képező okmányok szolgálnak alapul, melyek helyességéért az épitési vezető (74. §.) felelős.

Ha a napló adatai, illetőleg annak mellékletei, valamely kérdésre nézve kellő fölvilágositást nem nyujtanak, vagy állandó müszaki felügyelet kirendelve nem volt, vagy ha egyáltalán kétely merül fel az elfedett részek kivitelének mennyiségére s terv- és szabályszerüségre nézve: a bizottságnak jogában áll a vállalkozó által és annak költségén teljesitendő utánásással, furás által, vagy bármi más által alkalmas módon a való tényállásról meggyőződni. (Közm. közl. miniszt. 13351/84. sz, utas. 3. §.)

85. §. Az épitési tervtől történt minden oly eltérés, mely jóváhagyva nem lett, a felülvizsgálati jegyzőkönyvben az épitési vezetőnek, illetőleg a vállalkozónak erre vonatkozó indokolt felvilágositásával együtt felemlitendő.

Ezen eltéréseket a bizottság, szükségesség és czélszerüség tekintetében, megbirálja és ha azokat szükségeseknek és czélszerüeknek találja, azoknak felszámithatása, ugyszintén a netán még hiányzó egységárakra nézve is kimeritő javaslatokat tesz. (K. k. m. 13.351/84. sz. ut. 4. §.)

86. §. Az előbbi §§-okban emlitett helyszini vizsgálat, felmérések és megállapitások eredményéhez képest a leszámolási terv és költségvetés a bizottság által igazoltatik vagy megfelelőleg helyesbittetik.

Külön leszámolási terv csak akkor mellőzhető, ha a kivitel a szerződés mellékletét képező vagy utóbb jóváhagyott tervekkel teljesen megegyezik, vagy azoktól csak lényegtelen eltéréseket tüntet fel, mely körülmény a felülvizsgálati jegyzőkönyvben megemlitendő, illetőleg kellően igazolandó. (K. k. m. 13,351/84. sz. ut. 5. §.)

87. §. A vizsgálatnál mutatkozó hiányok a felülvizsgálati jegyzőkönyvben részletesen felsorolandók.

A bizottság továbbá megjelöli mily módon kell a vállalkozónak a hiányokat pótolni, és határidőt tüz ki azok pótlására; egyuttal pedig intézkedik, illetőleg javaslatot tesz az iránt is, hogy a hiányok pótlásának megtörténte miként legyen megállapitandó. (K. k. m. 13.351/84. sz. ut. 6. §.)

Ha a helybenhagyott tervekkel, vagy a vállalatot kötelező egyéb határozmányokkal szemben mutatkozó s a munka minőségére, vagy a felhasznált anyagokra vonatkozó hiányok olyanok, hogy egyrészt azok kijavitása többé nem lehetséges, vagy azok pótlása nagy költségbe kerülne, másrészt azonban oly természetüek, hogy azok az épitmény jóságára, szilárdságára és tartósságára káros befolyással nincsenek, akkor azok meghagyandók, de a felülvizsgálati jegyzőkönyvben részletesen felemlitendők és pontosan körülirandók.

(Folyt. következik.)

Külföld.

Béketárgyalások. Bukarest, febr. 18. Itt senki sem hisz a béke létrejöttében. Sophiából érkezett hirek azt jelentik, hogy Sándor fejedelem kijelentette, hogy seregeit előre küldi, ha holnap estig, a midőn a fegyverszünet felmondásának határideje lejár, itt Bukarestben positiv eredményeket nem fognak elérhetni, miután nem akarja, hogy márczius elsején hirtelen és váratlanul rátámadjanak. — A hatalmasságok képviselői szóbelileg szólaltak föl a kormánynál a bukaresti békealkudozások sürgetése végett. Garasanin kormányelnök válaszában utalt arra, hogy Szerbia e tekintetben jóakaratot tanusit és hogy a Bukarestben levő szerb meghatalmazott a halogatásnak nem oka. — A király sürgetésére, ki Bratiano hazafiságára hivatkozott és azon nyilatkozat következtében, melyet tegnap a szenátus elnöksége előtt Lecca, a kamara elnöke tett, kinek a nemzeti bankra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása alkalmával tanusitott magatartása inditotta Bratianót a lemondásra, a kormány visszavonta lemondását.

Zsidó rablók. Kisenev, febr. 18. Azon zsidó rablóbanda elleni pörben, mely a bieltzyi katholikus lelkészt kirabolta és a rendőrségnek fegyverrel ellenszegült, a hadi törvényszék három vádlottat halálra és hármat 15 évi kényszermunkára itélt.

Párisból. febr. 17-ről irják: A rendőrség letartóztatta Kind Ferencz berni illetőségü munkást, aki azzal van gyanusitva, hogy három héttel ezelőtt ellopta az uj franczia ágyuk mintázatait és eladta azokat egy idegen hatalomnak. — A „Temps" egy bukaresti távirata szerint a békeconferentia által elfogadott II. czikk a mindkét részen compromittáltaknak igért amnestián kivül Bulgáriának hadikárpótlásról való lemondását és Szerbia javára Bregován át való határigazitást tartalmazza.

Pétervárról, febr. 17-ről távirják: Mindkét Bulgária lakóssága körében mély gyülölet uralkodik Oroszország ellen. Még Rustesuk kerülete is, hol eddigelé Lankov Dragom Bulgáriának orosz csapatokkal megszállása érdekében izgatott, elveszett az orosz ügy részére. Orosz ügynökök azon törekvése, hogy a nép közt terjesztett sürgöny-másolatokkal rokonszenvesebb alakban tüntessék fel az orosz politikát, nem ért czélt.

Waschingtonból febr. 18-ról sürgönyzik: Az ezüstpénzveretés kérdésének előzetes tárgyalására kiküldött képviselőházi bizottság 7 szavazattal 6 ellenében elvetette azon jelentést, mely az ezüstpénzveretés felfüggesztésére vonatkozó törvényjavaslat ellen nyilatkozik.

Legujabb posta.

— **Belgrádból** jelentik febr. 18-áról: A török követ tegnap megjelent a miniszterelnöknél és a porta nevében azon ohajnak adott kifejezést, hogy a béke lehetőleg mielőbb megköttessék. Ez annyival könnyebb, minthogy a hadikárpótlás kérdésen kivül semmi oly kérdés nem forog fön, mely nehézségeket támasztana. A követ továbbá felvilágositásokat kért a hadikészülődésük tekintetében és felhivja a szerb kormányt, hogy rendelje el a lefegyverzést.

— **Sándor bolgár fejedelem** a consulok fogadása alkalmával kijelenté, hogy bizton reméli, hogy a ruméliai kérdés legközelebbről megoldást nyer és a jó viszony Szerbia és Bulgária közt ismét helyre fog állani. — Sándor fejedelem febr. 17-én Philippopolba érkezett testvére Ferencz József herczeg és Karavelov kiséretében. Utja diadalmenethez hasonlitott.

— **Békealkudozások.** Bukarest, febr. 18. A békekötés ügyében összeült értekezlet 18-án nem tartott hivatalos ülést, hanem magánértekezletet, melyben a meghatalmazottak előkészitették az anyagot az egyezmény czikkei tárgyalásának megkönnyitése végett. A meghatalmazottak kijelentették, hogy a hatalmasságok Bukarestben levő képviselői hathatósan támogatják őket a béke müvében és bizton remélik, hogy a békeszerződés a fegyverszünet lejárta előtt aláiratik.

— **Athénből** febr. 18-ról irják: A nagyhatalmak hajórajának egy része Volo előtt czirkál. A kormány határozatlan magatartása nagy elégületlenséget szült. A hadügyminiszter Thessaliába utazik, hogy az ott levő csapatokat megvizsgálja.

— **Párisból** febr. 18-áról jelentik: A caneai franczia consul a leghatározottabb utasitást kapta, hogy tartózkodjék minden oly lépéstől, mely bátoritani látszanák a görög izgatási kisérleteket Törökország ellen.

— **Szeszmonopolium.** Berlin, febr. 18. A szövetségtanács elfogadta a szeszmonopoliumról szóló törvényjavaslatot.

— **Angol alsóház.** London, febr. 18. Az alsóház ülésén Gladstone kormányelnök kijelenté, hogy a kormány tudja, hogy a kétértelmüség Görögország iránti szándékait és nézeteit illetőleg nagyon hátrányos volna. Keleten a helyzet válságos. A kelet-ruméliai kérdés még egyáltalán nincs megoldva és Görögországot illetőleg minden eltérés nélkül végre fogjuk hajtani elődünk politikáját és az általa elvállalt kötelezettséget, mely politika legjobban óvja Európa békéjét, a népjogot és Görögország valódi érdekeit.

— **Párisból** febr. 18-ikáról irják: A költségvetési bizottságban a közoktatásügyi miniszter kijelenté, hogy a „Német harczok Francziaország ellen" czimü könyv eltávolitása tényleg megtörtént. Nem az idevonatkozó rendeletével elkövetett indiscretio adott tömeebbi intézkedésére okot, hanem a budweisi törvényszéki tárgyalás, hol egy gymnasium tanuló az ezen könyvből meritett benyomások által annyira fanatisáltatott, hogy az utczán felségsértésre ragadtatta magát. — A belügyminiszter a kamara elé törvényjavaslatot fog terjeszteni, Páris város által fölveendő 850 milliónyi kölcsön tárgyában. — Határozottan állitják, hogy a kormány állhatatosan ellenzi a herczegek kiutasitását czélzó inditvány tekintetbe vételét, azonban elfogad oly intézkedést, mely a kormány jogait a trónkövetelők irányában gyakorlandó legfelsőbb rendőri ellenőrzést illetőleg megállapitja.

— De igen, asszonyom.

— Ön felsegitette az apródott?

— Azt is megtettem.

— És azután nem ment be a kastélyba?

— De igen.

— Nem biztak önre ott egy levelet?

— Ugy van, asszonyom.

— A király nem volt Trianonban, vadászaton volt; ön a marquisnét egyedül találta?

— Nem tagadhatom.

— A marquisnő éppen akkor ébredt fel, még teljes pongyolában volt; mint mondják, csak egy könnyü reggeli köpenyt vetett magára.

— Az oly emberek, kiket a beszédben nem gátalhatok, azt mesélik, a mi épen eszükbe jut.

— De ugy látszik, hogy kölcsönösen oly pillantást váltottak, melyet a marquisnő nem bánt meg.

— Mit akar ezzel mondani, asszonyom?

— Azt, hogy ön a marquisnőnek megtetszett.

— Hogy tudhatnám én azt? Csak azt tudom, hogy rám nézve kétségbeejtő lenne, ha gonosz pletykára szolgáltattam alkalmat. És ha az apród el is bukott, és én a levél kézhezadásáról gondoskodtam, talán mégis szabad tudnom, hogy miért fogott engem vallatóra?

Az álarczosnő gyengéden megszoritá Vauvert karját és igy válaszolt: Hallgason rám, lovag!

— Amint parancsolja, asszonyom.

— Mi jelenleg igy gondolkozunk: A király nem szereti a marquisnőt, sőt nem is hiszi senki, hogy valaha szerette. A marquisnő befolyása már akkor megingott, mikor az uj adó kérdésében összeveszitette a királyt az egész parlamenttel, és most egy még nagyobb hatalommal, a jezsuitákkal szövetkezik. Annyi bizonyos, hogy egyszer elbukik, de oly fegyverek állanak rendelkezésére, melyekkel a végsőig fog védekezni.

— De hogy akadályozzam én ezt meg?

— Mindjárt meg fog érteni. A marquisnőre nem meri senki a döntő csapást rá mérni. Egy szó öntől és a csomó meg van oldva.

— És mi módon történhetnék ez, ha szabad kérdenem?

— Ha ön a marquisnőnél tett látogatásának részleteit elbeszéli.

— Látogatásom milyen összefüggésben van a parlamenttel és a jezsuitákkal?

— Irjon ön egy pár sort és a marquisnő el van veszve. Legyen meggyőződve, hogy e szolgálatáért hathatós támogatásban fog részesülni.

— Asszonyom, a mit tőlem kiván, gyáva eljárás lenne.

— A bátorságnak semmi köze a politikához.

— Mindezekkel a dolgokkal én soha sem foglalkoztam, — szólt a lovag.

— Játszunk nyilt kártyával! Én Estrades grófné vagyok. Ön szereti Annebault kisasszonyt, unokahugomat. Ön hadnagyi állást ohajt elnyerni. Ezt ön holnap megkaphatja és rövid idő alatt unokahugom kezét is.

— Asszonyom, ön tulságos kegyes.

— De beszélnie kell.

— Hallgatni fogok.

— Hisz azt mondták, hogy szereti unokahugomat.

— Teljes szivemből, de becsületem árán nem akarok hozzá jutni.

— Ön nagyon elfogult! Utolsó szava ez?

— Az első és utolsó.

— Tehát ön elutasitja a hadnagyi állást és unokahugom kezét?

— Ez áron, igen.

Estrades asszony fürkésző kiváncsisággal nézett a lovagra és miután arczán a határozatlanság nyomát sem látta, lassan távozott és eltünt a tömegben.

A lovag, ki előtt e kaland rejtély maradt, egy sarokban huzta meg magát.

Mit fog ez asszony tenni? — gondolta magában Vauvert — annyi bizonyos, hogy nem jó uton jár. Egy otromba árulkodás segélyével fel akarja forgatni az államot, és becsületem árán juthatnék unokahuga kezéhez! Hisz Annabault kisasszony megutálna engem, vagy én mondanék le birhatásáról, ha ily szerepre vállalkoznék! Én a jó marquisnőnek ártsak? Nem, sem most, sem soha!

Szórakozottan, mint mindig, a lovag bizonyára felugrott volna és hangos magánbeszédbe kezd, ha épen jókor egy gyengéd kéz nem érinti vállát. Feltekintett és ismét a két egyforma öltözékü álarczosnőt látta maga előtt.

— Tehát csakugyan nem akar nekünk egy kis szolgálatot tenni? — szólt az egyik elváltoztatott hangon; de daczára a jelmez tökéletes egyenlőségének és hogy minden arra volt számitva, hogy tévedésbe ejtsék, a lovag rögtön észrevette, hogy ez nem ugyanaz a tekintet, nem ugyanaz a hang.

— Ön nem válaszol, uram?

— De igen, nemet mondok.

— Nem is fog irni?

— Azt sem, asszonyom.

— Hogy makacs feje van, az tagadhatatlan. Jó éjt, hadnagy ur?

— Hogyan mondta asszonyom?

— Itt van kinevezési okmánya és házassági szerződése. — És ezzel az álarczosnő legyezőjét dobta a lovag elé.

Ugyanaz volt, melyet a lovag már két izben felemelt . . . . kétségtelen, hogy Pompadour asszony legyezője.

— Istenem lehetséges a marquisnő?

— Nagyon lehet, — válaszolt a hölgy, miközben álarczát félre vonta.

— Nem tudom, asszonyom, miként fejezzem ki köszönetemet.

— Ne hálálkodjék. Ön valódi lovag és mi viszont látandjuk egymást, mert ön most nálunk marad. A király önt a fehér testőrökhöz osztotta be. Ne feledje, hogy egy folyamodóra nézve a legékesenszólóbb ajánló levél, ha a kellő pillanatban hallgatni tud . . . . és bocsásson meg, — tevé hozzá mosolyogva — hogy előbb nem bizhattuk önre unokahugunkat, mig a kérő jelleméről meggyőződést nem szereztünk.

NAPTÁR.

Febr. 20. Szombat. Róm. kath. Elenthér. — Prot. Enkar. — Görög-orosz (febr. 8.) Tivadar. — Nap kél 7 ó. 1 p., nyugszik 5 ó. 28 p.

Febr. 20. Arad város törvényhatósági bizottságának rendkivüli közgyülése d. u. 4 órakor.

Febr. 20. Az arad-csanádi vasut rendkivüli alakuló közgyülése d. e. 10 órakor saját helyiségében.

Febr. 20. A tanitók piknikje a Krispin-féle teremben.

Febr. 20. Az aradi önkéntes (uj) tüzoltókar bálja a Zemplényi-szálló nagytermében.

Febr. 21. Az első aradi hadász-betegsegélyző-egylet álarczos bálja a Zemplényi-szálló nagytermében.

Febr. 21. Az aradi takarék- és segélyegylet évi rendes közgyülése d. u. 3 órakor, a városház földszinti kistermében.

Febr. 21. Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egylet közgyülése az izr. hitközség gyüléstermében.

Febr. 21. Az aradmegyei takarékpénztár XV-ik évi rendes közgyülése d. e. 10 órakor az intézet saját helyiségében.

Febr. 25. A román nők bálja a Zemplényi-szálló nagytermében.

Február 27. A várban állomásozó altisztek tombolával egybekötött jótékonyczélu tánczvigalma a Zemplényi-szálló nagytermében.

Márczius 9. Az aradi honvédegylet álarczos bálja.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **A casino második estélye,** mely tegnap tartatott meg, mintegy folytatását képezte az elsőnek. Csaknem ugyanaz a szép társaság volt együtt, ugyanaz a kedélyesség, ugyanaz az elegantia jellemzi, mely az elsőt. A mulatság jelen sorok irásakor, kevéssel éjfél előtt uralgó kitünő hangulatból itélve, bizonyára csak valamikor reggel-felé fog véget érni. A hölgyek közt ott voltak: Antalffy Janka (bordeaux bársonyderék, chamois fail ruha), Baross Boriska (kék atlasz, fehér csipkével), Cziffra Flóra (fehér tarlatán), Korbuly Gizella (rózsaszin tarlatán, illusióval), Laczay Erzsike (kék atlasz, fehér csipkével), Purgly Janka (kék selyem, chamois csipkével), Sármezey-nővérek (créme selyem illusióval), Türk Berta (fehér tarlatán illusióval) és Vertán Ilonka (fehér tarlatán) kisasszonyok. — Antalffy Endréné (bordeaux satin merveilleaux, fehér csipkével), Barossné (fekete selyem), Capdebo ezredesné (fekete selyem), Gyertyánffy századosné (fekete selyem, gyöngy disszel), Jakabffy Lajosné (rózsaszin selyem fehér csipkével), Jakabffy Zoltánné (rózsaszin atlasz, fekete velencien csipkével), Laczay Józsefné (fekete selyem), Mülek Lajosné (fekete selyem), Purgly Jánosné (fekete selyem) és Sármezey Ákosné (fekete selyem) urnők.

— **A hétfői véres esemény.** A város rendkivüli közgyülése, tudvalevőleg, délután 4 órakor tartatik meg. Ezt megelőzőleg d. u. 3 órára a főispán ur értekezletre hivta meg a törvényhatósági bizottság tagjait pártkülönbség nélkül, azon czél által vezéreltetve, hogy a megállapodások lehetőleg egyhangulag jöjjenek létre, a mi a jelen esetben csak növelheti a törvényhatóság föllépésének sulyát.

A katonai hatóság, mint jelentettük, megindította a viszsgálatot, de eddig az abban való részvételre polgári tagok nem hivattak meg, holott a miniszterelnök ur vegyes bizottság kiküldését kivánta. A főispán ur ennek folytán ma távirati felterjesztést intézett a miniszterelnök urhoz a vegyes bizottság kiküldésének elrendelese iránt. Horváth Vilmos állapota teljesen megnyugtató; most már egész bizonyossággal mondhatjuk, — a városban keringő ellenkező hirekkel szemben — hogy minden nagyobb veszélyen tul van. A seb szélei már gyógyulni kezdenek, bár az egész kar igen dagadt és hónapok kellenek, mig a seb teljesen begyógyul. A beteget a tegnapi nap folyamán is igen sokan látogatták, daczára, hogy most a legnagyobb nyugalomra volna szüksége, a miről a közönség egy lakásán kitett felirattal értesitve is van. Az orvosok a leggondosabban és a legnagyobb lelkiismeretességgel gyógykezelik a beteget.

— **Rendkivüli közgyülés.** Arad város törvényhatósági bizottsága ma d. u. 4 órakor rendkivüli közgyülést tart. Felhivjuk pártunk tagjait, hogy azon minél nagyobb számban vegyenek részt.

— **Farsang.** Két tánczvigalom lesz ma ismét városunkban. Az egyik a tanitók piknikje, mely a Krispin termében tartatik meg és előreláthatólag fényesen fog sikerülni s miben sem fog mögötte maradni jóhirü elődeinek. — A másik az Arad városi önkéntes (uj) tüzoltókar tánczvigalma a „Fehér-kereszt“-szálló nagytermében, mely szintén kedélyesnek igérkezik, s miután a mulatságból származó tiszta jövedelem tüzoltószerek beszerzésére fog fordittatni, kivánatos, hogy az minél látogatottabb legyen. — Holnap este a „Hadász-egylet“ álarczos vigalma lesz a „Fehér-kereszt“ nagytermében, melynek szintén lesznek érdekes mozzanatai. A mulatni szeretők tehát kivehetik részüket a farsang élveiből.

— **Az aradi táviróhivatalnak** elismeréssel kell adóznunk azért a pontosságért és gyorsaságért, melylyel a helybeli sajtót tegnap este kiszolgálta. Nagy sürgönyünket, mely 1400 szóból állott, s két nyomtatott hasábot töltött be, már 9 órakor kézhez kaptuk a legcorrectebb szöveggel.

— **Az „Amerikai Nemzetőr“** czimü lap ügyében a belügyminiszter a következő körrendeletet intézte ez összes törvényhatóságokhoz: „A New-Yorkban megjelenő „Amerikai Nemzetőr“ czimü magyar lap mult évi decz. 15-én kiadott számában a „Nemzeti ünnep“ felirás alatt egy közlemény foglaltatik, mely a magyar szent korona irányában minden hazafi által táplált tiszteletet s az ország első királya, dicső emlékü szent István király iránti kegyeletet mélyen sérti. Habár ezen lap előbbi időben az Amerikába kivándorolt magyar alattvalók sorsának s az ottani viszonyoknak hü közlése által a kivándorlási mozgalom korlátozása tekintetéből jó szolgálatokat tett s ennek folytán az országban való elterjedése előmozdittatott is, mindazonáltal ilyen a hazafui kegyeletet profanáló s közvetve a fönálló rend ellen is irányuló közlemények terjesztése még nem engedhető. Miről a törvényhatóságot f. évi január 5-én 5308. sz. a. kelt köriratomra vonatkozva azzal értesitem, hogy a laptól minden támogatás megvonandó. Budapest 1886. februárhó 11-én. Tisza. s. k.“

— **Meghivás.** Az aradi Lloyd-társulat t. tagjai a f. év februárhó 21-én (vasárnap) d. u. 2 órakor saját helyiségében tartandó rendes évi közgyülésére tisztelettel meghivatnak. Napirend: 1. A jegyzőkönyv hitelesitésére 2 bizottsági tag kinevezése. 2. A választmány évi jelentésének felolvasása. 3. A számvizsgáló bizottság választása. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az évi költségvetés megállapitása. 6. Elnök, alelnök és választmány megválasztása. 7. Dr. Tenner Pál ur inditványa egy kereskedelmi és közgazdasági könyvtár alapitása tekintetében. Egyéb a tagok által netán leendő inditványok. Pollák Károly elnök. Böhm Adolf titkár.

— **A torontálmegyei magyar nyelvterjesztő és közmüvelődési egylet** egy átiratot intézett városunk törvényhatósági bizottságához, a melyben felkéri a várost, hogy lépjen be az egyletbe, mint alapitó tag, és támogassa az egylet érdekeit. — Ugyancsak az iránt kereste meg a törvényhatósági bizottságot a Versecz en alakult magyar nyelvterjesztő egyesület is.

— **Novák Kamill** békés-gyulai kir. törvényszéki elnök a budapesti első folyamodásu törvényszékhez alelnökké neveztetett ki. Ismerve Novák ur erélyét és lelkiismeretes munkásságát, hiszszük, hogy e nagy felelősséggel járó állásban is, melyet előtte oly kiváló erő töltött be, mint Kriszt ur, meg fog felelni a hozzákötött várakozásnak.

— **Temes-Buttyinban** dr. Adler Samu köztiszteletben állott körorvos pár nap előtt meghalt.

— **Bade Pista** gyulai zenekara tegnap mutatta be magát Vittmann söresarnokában, és valóban be kell vallanunk, hogy játékukkal határozottan felülmulják a mi czigányainkat. Különösen a primás és a violincellos tettek ki magukért. Valóban kár, hogy többen nem hallgatták meg őket.

— **Soborsini lövész-egylet** folyó évi márcziushó 6-án a soborsini nagyvendéglő termében zártkörü tánczestélyt rendez. Családjegy 2 forint, személy-jegy 1 forint. Kezdete 8 órakor.

Hazánk és a főváros.

— **A királyné** ő felsége Fiuméból febr. 18-án reggel szerencsésen Bécsbe érkezett. A pályaudvaron a király ő felsége fogadta.

— **A fojniczai kazuláért,** melyet Ő Felsége Magyarországnak ajándékozott, 6000 forintot kaptak az odavaló barátok.

— **Jekelfalussy József** miniszteri titkárnak, az orsz. statisztikai hivatal nagy munkásságu tagjának Ő Felsége, a keresk. miniszter előterjesztésére, az osztálytanácsosi czimet és jelleget adományozta.

— **Az aradi merénylet kicsinyben.** Az aradi katonai merénylet aktualissá tett egy hozzá hasonló esetet, mely hetekkel ezelőtt történt a fővárosban. Budán a viziárosban egy gyalogos hadnagygyal találkozott késő este három Ganz-gyárbeli munkás. Egyikök véletlenül hozzáért kezével a tiszt karjához, a ki azt hitte, hogy készakarva lökte meg s azzal fenyegetőzött, hogy kardjával kettévágja a koponyáját. A munkás sem maradt adós a felelettel, de különben kinevette a hadnagy fenyegetését. A tiszturat ez még jobban boszantotta s rárohant kivont kardjával a védtelen emberre, aki azonban kicsavarta kezéből a fegyvert. Nagy néptömeg gyült a dulakodók köré s a munkás egy főrangu tisztviselő kértére visszaadta a kardot a tisztnek, aki azzal hálálta meg béketürését, hogy ujra neki rohant. Ekkor azonban eléje állott Balogh rendőri ellenőr s figyelmeztette, hogy dugja vissza kardját a hüvelybe. A hadnagy nem engedelmeskedett, minelfogva átadták a kaszárnyabeli főőrségnek. Azóta ugy a katonai biróságnál, mint a főkapitányságnál vizsgálat tárgya volt ez ügy s a tiszti becsületbiróság megfosztotta rangjától a hadnagyot, ki ennek következtében kénytelen volt megválni a hadseregtől.

— **Siketnéma-oktatás Szegeden.** E czimen a „Szegedi Hiradó“ a következőket irja: „A lapunkban már többször emlitett siketnéma-oktatás ügyének előkészitése — mint örömmel jelentjük — be van fejezve és népnevelésünk egy áldásos intézkedéssel gazdagabban folytathatja müködését. A rövid idő alatt elért sikerből jelentékeny rész illeti Szabó Mihály képezdei igazgató urat, a ki a napokban értesitette a polgármestert az ügy állásáról. Pálfy polgármester az értesités vétele után azonnal utasitotta a kapitányi hivatalt, hogy az érdekelteket értesitse a következőkről: A szegedi kir. katholikus tanitóképző-intézet növendékei, a vallás- és közokt. miniszter rendelete folytán, a siket-némák oktatásának módjával is megismertetendők lévén, hogy ebbeli elméleti ismereteik gyakorlati kivitelére is tért nyerjenek: f. é. márczius 1-től kezdve az intézeti gyakorló-iskolába 7—14 éves siketnéma fiuk is elfogadtatnak és ott teljesen ingyenes oktatásban részesülnek, sőt a tanyai siketnéma fiuk az intézetben esetleg ingyenes ellátást is nyerhetnek.“

— **Orgyilkosság.** Bilkén febr. 9-én — mint nekünk irják — esteh 7 órakor Lebovits Albert (Pipik) izraelita zugirászt, midőn egyik elhalt családtagját gyászolva a földön ült, ismeretlen tettes az ablakon át meglőtte, még még pedig három golyót bocsátott testébe, melyek közül egy a nyakba, másik a mell közepébe, a harmadik a mellkas alá furódott. A sérült ugyan még életben van, de felgyógyulásához alig van remény. Sajátságos, hogy Bilkén hasonló eset már többször fordult elő, de a tettest felfedezni egyszer sem sikerült. Két évvel ezelőtt szintén egy uzsorás zsidót lőttek meg orozva az ablakon át, ki azonban sebéből felépült.

— **Rövid hirek.** A pesti evang. magyar egyház lelkészévé szótöbbséggel Horváth Sándor kővágó-eörsi lelkészt választották meg. — A pesti reform. egyház uj gymnasiumot épittet 150,000 frt költséggel. — Kun János miskolczi ügyvéd, volt honvéd és orsz. képviselő tüdőhüdésben meghalt. — Ujpest községe kérelmezi, hogy ugy politikai, mint közigazgatási tekintetben a fővároshoz csatoltassék. — A lókivitelt Boszniából és Herczegovinából a pénzügyminiszter körrendeletileg eltiltotta. — A pécsi gyilkosság áldozata Guttmann Joachim reménytelen állapotban fekszik; a golyó beleibe hatolt, s az orvosok nem tudják kivenni.

A nagy világ.

— **Magyar nyelvoktatás Nürnbergben.** Mint a „P. Lloyd“-nak irják, az ottani állami felügyelet alatt álló, hat osztályos iskola igazgatósága elhatározta, hogy a magyar nyelv és irodalom számára tanszéket állit föl.

— **A bécsi ornithologiai egylet,** Rudolf trónörökös védnöksége alatt, márcz. 20—28-ig nemzetközi kiállitást rendez. Ki lesznek állitva tudományos müvek és összeállitások, praeparatumok, a madár-tenyésztés összes segédeszközei, honi és külföldi disz- és énekes madarak, házi és sport-szárnyasok, galambok és minden más a madarászatra vonatkozó tárgyak. Az eddigi bejelentések után itélve, a kiállitás igen gazdag lesz s külföldről is számosan vesznek benne részt.

— **Rövid hirek.** A Therézianum ideiglenes igazgatója B. Pidoll Mihály átveszi a keleti akadémia vezetését is. — Smyrna város hatósága magyar tüzoltót kért az ottani tüzoltóság szervezésére. — Lesseps a mult hétfőn Panamába érkezett; utjának czélja a Panama-szorosnál folyó munkálatok megtekintése. — Chiogiában, mint Rómából Triesztbe sürgönyzik, kiütött a cholera. — A „Czigánybáró.“ mint táviratilag jelentik, kedden a newyorki Casino-szinházban nagy tetszés közt került szinre. — Edison Tamás, a villamosság terén nagy nevü fölfedező, nőül veszi Ohioban Miller Minna kisasszonyt, több millió dollár örökösét. — Sami bej, a néhai Suhbi pasa fia egy agát pecsétnyomót nyujtott át a szultánnak, röpirat kiséretében, mely azt bizonyitja, hogy a pecsétnyomó Mohamed prófétáé volt. — Párisi orvosok most az aszkórság gyógyitásának kitalálásán fáradoznak s kisérletek rendezése végett gyüjtést inditottak meg. — Berlinben a lóvasuti kocsikat füteni kezdik s e czélra egy amerikai mérnök által szerkesztett kályhát használnak.

SZINHÁZ.

— Arad, február 18. —

— **Krecsányi Sarolta** asszony első vendégjátékául Suppének „Donna Juanita“ czimü operetteje adatott, elő szép és nagyszámu közönség jelenlétében. Vendégünk igen helyesen választá e darabot első föllépteül, mert ebben bő alkalma nyilt sokoldaluságát, szinpadi otthonosságát, rendkivül eleven játékát, szóval routineját előnyösen bemutatni. Hangja is még mindig elég erős, azonban a magasabb regiókban érczenélküli: éneke gondos és nuanceirozott; kár, hogy oly sokat tremolázott. A közönség a vendéget — mint régi ismerősét — sürü tapsokkal fogadta és a felvonások után ismételten kihivta.

A többi szereplők legjobb tehetségük szerint müködtek. Nyilas Ilona k. a. (Petrita) csinosan és correcte énekelt; kivált bordala az első felvonásban és Horváthtal (Gaston Dufaure százados) való duettejei jól sikerültek. Váczy Vilma Donna Olympia szerepében kitünő maszkja és ügyes játéka által tünt ki. Tiszay (Don Pomponio), Nyilasi (ezredes) és Boránd (evangelista) mint rendesen, ugy ma is, a közönség nevettetéséről gondoskodtak.

Megemlitjük még, hogy a női énekkar a második felvonás kezdetén a serenadeot igen präcise és szépen adta elő. — A zenekar is minden tekintetben kitett magáért. A második felvonás keringőjét, mint az operette legfülbemászóbb részletét, a közönség megismételtette.

Krecsányi Sarolta asszony második vendégjátéka.

Arad városi szinház.

Folyó szám 142. Évadbérlet. 116. szám.

Szombat, 1886. évi februárhó 20-ikán:

BOCCACCIO.

Vig operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Boccaccio Giovanni, olasz beszélyiró — — — — —	**Krecsányi Sarolta.**
Pietro, palermói herczeg — —	Haday Sándor.
Scalza, borbély — — — —	Nyilassy M.
Beatrice, neje — — — —	Závodszky Teréz.
Lotteringhi, bodnármester . —	Boránd Gyula.
Izabella, neje — — — —	Krecsányiné.
Lambertuccio, szatócs — —	Tiszay Dezső.
Peronella, neje — — — —	Váczy Vilma.
Fiametta, nevelt leányuk — —	Nyilas Ilona.
Leonetto, diák — — — —	Horváth Arnold.
A toszkáni herczeg mayordomusa	Győre Alajos.

Kezdete 7 órakor.

Heti müsor.

Vasárnap, február 21. „A toloncz“, eredeti népszinmü 3 felvonásban. Krecsányi Sarolta harmadik vendégjátéka.

TÖRVÉNYSZEKI CSARNOK.

— **A vadászi zendülők** ügyében az aradi kir. törvényszék tegnap tartott végtárgyalásán mondotta ki itéletét.

A tárgyaláson Frits Róbert elnökölt. Birák: Kovács János és Fischer Miklós, a vádhatóságot Parecz György kir. alügyész képviselte. Jegyző: Dániel Lajos.

Vádolva voltak: Papp Ferencz, Kocsis János, Vágó Ferencz, Köteles Sándor, Vékás Ferencz és Bodnár Ferencz, vadászi lakósok, kik Vágó Ferencz bujtogatása és rábeszélése folytán, vérökkel megpecsételt szerződést költöttek arra nézve, hogy egyesült erővel napfényre hozzák, vajjon mennyiben lettek ők és a község megröviditve a földesuraság javára a legelők tagositásával. A főmester ez ügyben Vágó Ferencz volt, a ki még apjától hallotta, hogy a község vagy 3000 hold földdel lett megröviditve: az öregek adtak is be ennek visszatéritése iránt felség-folyamodványt, de el lettek utasitva. Vágó uram azonban nem tudott nyugodni, furta az ő fejét nagyon, hogy a község több adót fizet és kevesebb földdel bir, mint a mennyi jogos volna. Társaival együtt folyton zaklatta a jegyzőt, hogy mutassa elő neki azt a térképet, a melyet csak tükörrel vagy nagyitó üvegen lehet látni. Természetes, hogy a jegyző ezt elő nem adhatta, hiába erősitették ők, hogy ott van az az irattárba az 1828-ban készült telekkönyvi kivonattal, meg valami öt pecsétes levéllel együtt, melyekből világosan kitünik, hogy a falu meg van röviditve, az uraság hasznára. Mikor a jegyzővel már semmire sem mehettek, pletykákat terjesztettek a nép közt, hogy ezeket az értékes dolgokat a jegyző a birtokos urral (br. Simonyi) egy éjszakán megsemmisitették. Ez sem használt, a községi képviselőtestület elé vitték a dolgot, ott azután a református lelkész inditványára elhatározták, hogy mérnök által felméretik a községi legelőt, akkor majd kitünik, van-e a községnek annyi földje, a mennyi után adót fizet. No de a mi hat emberünknek nem tetszett ez a mód. Felmennek ők a királyhoz, tegyen az igazságot.

Megirtak egy instáncziát, s elmentek a biróhoz, hogy hivja össze a képviselő testületet, volna azzal egy pár szavuk, mielőtt utnak erednek. A biró össze is hivatta a képviselő testületet, melyre Vágó Ferencz uraimék összegyüjtötték az egész falut, s ott azután előterjesztették, hogy: viselje a faluközösen a költségeket, a melybe kerül az ő felsége elé való járulás, irják alá az instáncziát mindnyájan, és erősitsék meg a község pecsétjével. A népszónok Kocsis Ferencz uram volt, a ki még egy pár saját készitményü ékes versezményével is igyekezett a népet izgatott hangulatba hozni. A nép zúgott, és biró uram már kiadta volna a pecsétet, ha a református lelkész közbe nem lép, és felnem világositja arról, hogy azt tennie nem szabad. Hallván ezt Vágó Ferencz uram, közbeszólt, hogy ha nem adja biró uram szép szerével, majd elveszik tőle. Erre a falu két lelkésze odahagyta a gyülést, és a biró, miután a nép magára vállalta a felelősséget, kiadta nekik a pecsétet. Az instánczia azonban nem került ő felségéhez, hanem Vágó Ferencz uraimék a törvényszék elé. Ki miután a fönnebb előadottakat a tárgyalás során kihallgatott tanuk teljes hitelt érdemlőleg beigazolták, Papp Ferenczet és Kocsis Jánost a bttkv 163 §-ába ütköző hatóság elleni erőszak büntettében bünösnek kimondván, a 92 §. alkalmazásával, a 2 havi vizsgálati fogság betudásával, 4 havi börtönre itélte. Vágó Ferencz uramat pedig, mint a bün értelmi szerzőjét, 6 havi börtönre: mindnyájokat egyetemleg az okozott vizsgálat és rabtartási költségek megtéritésére és 1 évi hivatalvesztésre itélte. Köteles Sándor, Vékás Ferencz és Bodnár Ferencz pedig a vád alól felmentettek. Elitéltek és a királyi ügyész felebbeztek.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— **Szőlőojtási tanfolyamok.** A földmivelési minisztérium intézkedése folytán a phylloxera elleni védekezés, különösen pedig az amerikai ellenálló szőlőfajok kezelése és azok beojtásának ismertetése czéljából egyes hegyközségekben ojtási tanfolyamok rendeztetnek, még pedig a jelen év folyamában: Paulison febr. hó 25., 26. és 27-én: Radnán márcz. hó 1., 2. és 3-án; Magyarádon márcz. hó 4., 5 és 6-án; mit is az érdeklődő közönségnek ezennel tudomására hoz a ménesi m. kir. vinczellér-képezde igazgatósága.

— **Az aradi közuti vaspálya** forgalmi kimutatása. Szállittatott: 1886. febr. 1-től 15-ig személyszállitás, személy: 11059, bevétel 1106 forint 40 kr. Teherszállitás: teher 3189849 kilogramm, bevétel: 1269 frt 69 kr. — 1885. febr. 1-től 15-ig. Személyszállitás: személy: 10503, bevétel 1012 frt 5 kr. Teherszállitás: teher 2411065 kilogramm 1018 frt 64 kr bevétel. — 1886. jan. 1-től fbr. 3-ig személyszállitás: személy 31491, bevétel 3193 frt 20 kr. Teherszállitás: teher 8966659 kilogramm, bevétel 3670 frt 18 kr. 1885. január 1-től, 15-ig személyszállitás személy: 30536, bevétel: 3047 frt 20 kr. Teherszállitás: teher: 8591464 kilogramm, bevétel 3549 frt 71 kr.

Szeszüzlet.

(Febr. 19.)

(B.) Készáru nagyban 24.25—24.50, kicsinyben 25.— hordó nélkül pr. 100 liter száz.

Hivatalos piaczi árak Aradon.

(Február 19.)

1. **Gabnanemüek:** tiszta buza legnehezebb 7 frt 50 kr. közép 7 frt 20 kr. kétszeres legnehezebb 6 frt 70 kr. közép 6 frt 40 krajczár. rozs legnehezebb 5 frt 30 kr. közép 5 frt 10 kr. árpa legnehezebb 5 frt 20 kr. közép 5 frt — kr. zab legnehezebb 5 frt 60 kr. közép 5 frt 50 kr. retek-repcze legnehezebb — frt — kr. kukoricza 4 frt 50 kr mkint.

2. **Liszt:** legfinomabb 0-ás 17 frt 80 kr. legfinomabb I. 17 frt 20 kr. zsemlye 15 frt 20 kr. fehér kenyér 13 frt 80 kr. fekete kenyér 10 frt 40 kr. rozs — frt — kr. tengeri 4 frt 50 kr mmkint. Dara tiszta buzából 18 frt 60 kr. Árpakása 15 frt 80 kr mmkint.

3. **Hüvelyesek:** borsó 13 frt 20 kr. bab 10 frt 30 kr. lencse 12 frt 40 kr. köleskása 12 frt 20 kr. burgonya 3 frt 50 mmkint.

4. **Széna:** 1. kötött legjobb 5 frt 20 kr. középszerü 5 frt — kr. kötetlen: legjobb 5 frt — középszerü 4 frt 80 kr egy mmázsa.

5. **Kötött vagy ágyi szalma:** legjobb 2 frt 50 kr. középszerü 2 frt — kr egy mmázsa.

6. **Takarmányszalma:** legjobb 2 frt 50 kr. középszerü 2 frt — kr. egy mmázsa.

7. **Alomszalma:** legjobb 1 frt 80 kr. középszerü 1 frt 60 kr. egy mmázsa.

8. **Fa:** bükk 3 frt 15 kr. cser 3 frt 15 kr. szilfa 3 frt 10 kr. fenyő 2 frt 50 kr.

9. **Hus:** marha 56 kr. borju 60 kr. disznó 51 kr. juh 40 kr: disznózsir 60 kr. szalonna 60 kr. vaj 1 frt — kr. olvasztott vaj 1 frt 30 kr egy kilója.

10. **Vegyesek:** Borszesz 40 kr. tej 10 kr. fehér ó bor 30 kr. fehér uj bor 20 kr. vörös ó bor 80 kr. vörös uj bor 60 kr. eczet 6 kr. pálinka (szilva) 30 kr. sör 28 kr egy liter.

11. **Zöldség:** Kel (Kohl) 14 kr. kalarábi (Kholerabi) 12 kr. veres vagy czéklarépa 12 kr. sárga- vagy murokrépa 14 kr. vereshagyma 10 kr. fokhagyma 14 kr. czeller 12 kr. petrezselyem 12 kr. pastinák 20 kr. leveles-zöldség (Suppengrünes) 14 kr. tojás darabja 4 kr. bors 1 frt 10 kr. paprika 80 kr per kilogramm.

Budapesti gabnatőzsde.

(Febr. 19.)

Az üzlet szilárd, változatlan. Tavaszi buza 8.18—8.20, tengeri május-juniusra 5.56—58, tavaszi zab 6.56—6.59, uj buza 8.51—8.53.

Budapest, február 19. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyjáradék 103.——; magyar papirjáradék 94.55—: magyar hitelbank 309.75; osztrák hitelbank 301.70. London 126.40; Páris 50.20.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, február 18. Az üzlet élénk. Magyar urasági öreg nehéz 39.—40, fiatal nehéz 41.—42, közép 40—41 forint, könnyü 39—40 forint, közönséges szedett nehéz 37—38 frt, közép 35—36 frt könnyü 35—— frt. — Romániai átmeneti bakonyi nehéz ——— frt, átmeneti közép 35—36.— frt, átmeneti könnyü 35—36— frt, eredeti nehéz 36.—38 frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehéz 38—39 frt, közép 37—38 frt, könnyü 35—37 frt. — Hizó egy éves élősulyban 26—28.50 frt, hizó két éves makkos élősulyban 4 százalék —.—.— frt, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4 százalék levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4 százalékos levonással —.—.— forint. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak át, vevőn- s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi febr hó 19-én.

Magyar aranyjáradék 6 sz.	—.—
Magyar aranyjáradék 4 sz.	103.05
Magyar papirjáradék 5 sz.	94.40
Magyar vasuti kölcsön	152.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	99.50
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	127.—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	114.—
Magyar földtehermentesitési kötvény	104.25
Magyar földtehermentesitési kötv. záradék	104.25
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	104.25
Temes-bánáti földtehermentesitési köt. zár.	104.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	104.25
Horvát-Szlavon földtehermentesitési köt.	103.50
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	99.25
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	118.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	124.—
Osztrák járadék papirban	84.60
Osztrák járadék ezüstben	84.75
Osztrák járadék aranyban	113.30
1860-iki osztrák államsorjegy	140.25
Osztrák-magyar bankrészvény	869.—
Magyar hitelbankrészvény	309.25
Osztrák hitelintézeti részvény	300.40
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany (Napoleond'or)	10.01
Német birodalmi márka	61.85
London (3 havi váltókért)	126.40
20 markos arany	12.36

IDEGENEK NÉVSORA.

(Február 19.)

Zemplényi-szálló. Thaly István, mérnök, B.-Gyula. — Szalay Ferencz, ügyvéd, Szeged. — Wurdinger Ferencz, keresk., Saág. — Kirchhoff Ernst, keresk., Bécs. — Sevic R., utazó, Bécs. — Weisz B., utazó, Bécs. — Ruchil A., utazó, Temesvár. — Alex B., utazó, Berlin. — Zakó L., utazó, Kolozsvár. — Opitz Antal, utazó, Tepliez.

Háromkirály-szálló. Damaslán Döme, birt., Kurtics. — Jank János, szbiró., Ternova. — Mózes Mihály, jegyző, B.-Sebes. — Skonda László, jegyzősegéd, F.-Iratos. — Klein Dávid, keresk., Szécsán. — Freitluger Mór, keresk., Soborsin. — Leifel Teréz, földész neje, Glogovácz.

Vaspálya-szálló. Stákinger Károly, távirda-felügyelő, Högyetten. — Almásy Pál, földész, Kis-Iratos. Kovács Imre, földész, Kis-Iratos.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

BUDAPESTI TŐZSDE.

Február 18.

	Pénz	Áru
M. kir aranyjár. adóment. 4%	103 05	103 45
„ „ papirjáradék adóment. 5%	94 40	94 70
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr) 5%	152 50	153 —
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	152 75	153 25
M 1869 kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	99 50	100 —
M. 1873. kel ár. v. ezb. (els.) adóment. 5%	127 —	128 —
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	113 50	114 50
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	118 75	119 50
„ „ „ 50 frt drbja	118 50	119 —
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	123 75	124 50
M. k. földtm kötvények 5%	104 —	105 —
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104 25	105 —
M. k. földtm kötvénye temesi 5%	104 25	105 —
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104 —	105 —
M. k. földtm. kötvények horvátorsz. 5%	103 50	104 —
M. k. földtm kötvények erdélyi 5%	104 25	105 —
„ „ erdélyi jelz. urb. vk (100 forint) 5%	97 —	97 50
Szőlődézsmaváltkötv. (100 frt) 5%	99 25	99 75
Pest város kölcsöne 1870 évből 6%	106 —	106 50
„ „ „ 1871 évből 6%	109 —	109 50
Budapesti főv. 1880. kölcsöne 6%	100 —	100 50
Budapesti bankegys. részvényt	99 —	99 50
Magy. ált. hitelbank	309 25	309 59
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	122 —	122 50
Magy. lesz. és pénzváltó	91 —	91 25

	Pénz	Áru
Magy orsz bank részvény-társaság	— —	— —
Osztrák hitelintézet	300 40	300 60
Osztr.-magyar bank	866 —	870 —
I. magyar iparbank	143 —	144 —
Pesti keresk. bank	610 —	612 —
Bécsi bizt. társulat	199 —	201 —
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	198 —	200 —
Első magy. általános bizt. társ.	3030 —	3040 —
Fonciere pesti bizt. társ.	69 —	70 —
Magyar-franczia bizt. társ.	195 —	200 —
Pannonia visszb. társ.	930 —	950 —
Concordia malom	590 —	600 —
Első budapesti malom	1315 —	1325 —
Erzsébet malom	269 —	270 —
Hengermalom	650 —	655 —
Luiza malom	310 —	312 —
Molnárok és sütők malma	435 —	438 —
Pannonia malom	740 —	750 —
Viktoria malom	300 —	302 —
„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	— —	— —
Alföld-fiumei vasut 5%	186 —	186 50
Báttaszék domb.-zákány vasut 5%	— —	— —
Déli vasut 5%	— —	— —
Északkeleti vasut 5%	175 —	175 50
Erdélyi vasut 5%	185 50	187 —
Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut 4%	149 50	150 50
Magyar galicziai vasut 3%	176 —	176 50
M. ny. v (sz.-győr-gráczi vasut 3%	172 —	173 50
Osztrák államvasut 3%	258 50	259 50
Pécs-barcsi vasut 3%	— —	— —
Tisza-vidéki vasut 3%	251 50	252 50
Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%	488 —	492 —

	Pénz	Áru
Pesti közuti vaspálya	546 —	550 —
Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	345 —	350 —
Budapesti III. ker. takarékp.	77 —	78 —
Országos központi „	468 —	472 —
Pesti hazai első „	7050 —	7100 —
Egyesült Budapest fővárosi takp.	460 —	450 —
Magyar ált. takarékp. részvény	88 —	88 —
Alagut	133 —	134 —
Általános waggon kölcs. társaság	82 —	80 —
„Franklin“-társulat	196 —	200 —
Ganz és társa vasö. és gépgyár	815 —	818 —
Gschwindt-féle szeszgyár	400 —	405 —
Gyapjum. és biz. I. magyar	268 —	273 —
Kereskd. épülete	650 —	— —
Könyvnyomda „Atheneaum“	608 —	610 —
„ Pesti	1040 —	1060 —
Kőszénb. és téglagy. (Drasche)	247 —	248 —
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	84 50	85 50
Pesti épitő-társaság	— —	— —
Rimamurány-salgótarj. vas. [illegible]	85 50	88 —
Salgótarjáni kőszénb	133 50	134 —
Schlick-féle vasö. és gépgyár	168 —	200 —
Schlick-féle vasö. és gépgyár II. kib.	— —	— —
Serfőzde első magyar	855	868 —
Sertéshizlaló	258 —	260 —
Sóskuti kőbánya	— —	— —
Spódium- és csontlisztgyár	— —	— —
Szálloda-részvénytársaság	114 —	115 50
Tégla- és mészégető ujlaki	178 —	180 —
Török dohányrészvény	80 —	81 —
Gőztéglagyár kőbányai szelv. nélk.	258 —	260 —
M. jelz.-bank nv. kölcsönkötv. 5%	103 25	104 25

Záloglevelek.	Pénz	Áru
M. földhitelint. papirérték 5½%	103 25	104 25
„ „ „ 5%	101 75	102 35
„ „ „ 4½%	97 25	97 50
„ „ arany v. ezüst 5%	129 75	— —
„ jelzálogbank 5½%	101 50	101 90
„ „ 5%	99 75	100 25
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5½%	99 75	100 25
Osztr.-magyar bank o. é. 4½	102 50	103 —
„ „ „ „ „ 4½%	102 25	102 50
„ „ „ „ „ 4%	98 75	99 —
Pesti m. keresked. bank 6%	102 75	103 —
„ „ „ „ 5½%	101 50	102 —
„ „ „ „ 5%	99 75	100 25
Albina tak. és hitelint. 5%	100 —	101 —
Elsőbbségek.		
Budapesti lánczhid 5%	104	104 25
Lloyd- és tőzsde-épület 5%	99 25	100 —
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	9 —	9 50
Osztrák vörös kereszt-egylet	14 —	14 50
Pénznemek.		
Cs.-kir. arany (vert)	5 91	5 94
Cs.-kir. arany (kor)	5 86	5 89
Osztrák-magyar 8 frtos arany	10 —	10 02
20 frankos arany	10 —	10 02
Osztrák és magyar ezüst	— —	— —
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61 80	61 95
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61 85	62 10
Amsterdam 100 hollandi frtért	104 85	105 15
Páris 100 frankért	50 20	50 30
Svájczi pénzpiaczok 100 frankér	50 —	50 10
London 10 font sterlingért	126 40	127 —

MEGHIVÁS

Az aradi első takarékpénztár

részvénytársulatnak

vasárnap, 1886-ik évi mércziushó 7-én,

135 1 3

délelőtti 10 órakor

a Szabadságtéri 21-ik számu saját házában Aradon

tartandó

45-ik évi rendes közgyülésre.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése.
2. Az 1885. évi zárszámadások bemutatása.
3. Az 1. és 2 alattiak iránti határozathozatalok.
4. Az 1885. évi márczius 8 án megtartott rendes évi közgyülés folytán, a társulati alapszabályok 83. és 122. §-ainak *c)* pontja alattiak módositása.
5. Egy váltóbiráló-bizottsági tag s egy felügyelő-bizottsági póttag megválasztása két évre.

A társulati alapszabályok 21-ik §-a értelmében a szavazatképességgel biró t. részvényes urak tisztelettel felkéretnek, miszerint részvényeiket, — vagy ezeket helyettesitő letéti igazolványaikat — a megbizottak pedig megbizásaikat, — **1886. évi mércziushó 6-ának délutáni 5 órájáig** a társulati főpénztárnál átvételi elösmervény mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Kelt Aradon, 1886. február 19-én.

Az igazgatóság.

---

40 év óta kipróbált

Anatherin fog- és szájvíz.

Dr. Popp J. G-től cs. kir. udv. fogorvos, Bécs, I. Bognergasse 2.

Tekintetes ur!

Miután ön fogszereinek a „Neue Freie Presse“ néhány nappal ezelőtt hozott egyik hirdetésében megemliti, miszerint azok **sokszorosan lesznek hamisitva**, annálfogva bátorkodom egyenesen önhöz fordulni, hogy azokhoz **valódi minőségben juthassak. Betegeimnek már számtalanszor rendeltem azokat**, most azonban sajnos, magamnak van reájuk szükségem, s felkérem annak okáért: sziveskedjék nekem postafordultával az alábbi czikkeket megküldeni: 2 palaczk **Anatherin szájvizet** 1 frt 40 krjával, 2 üvegdoboz **Anatherin-fogtapaszt** 1 frt 22 krjával, 3 db. **illatos**-fogtapaszt 35 krjával, 1 doboz **fog ólmot** 1 frtjával.

Kérem mielőbbi teljesitésének reményében, maradtam mély tisztelettel

DR. PREI S, titkos tanácsos.

Karlsbad, 1884. nov. 20. 78—2.5

Kapható:

Aradon: Schäffer Adolf, Rozsnyay Mátyás, Ring Lajos Kiss István és Földes Kelemen gyógyszerész uraknál, Tones F. és társa, Elias Armin, Tones F. és Ede, Ernyei Gyula, Maresch, Gyula és Marx Adolf urak kereskedésében.

Uj-Arad: Ternájgó Caesar gyógysz. — Gyula: Örley István és Winkler gyógysz. — H.-M.-Vásárhely: Bernatsky C. gyógysz. Tereczk F. gyógysz. és Kiss Gyula gyógysz. — Makó: Horváth Gyula és Laurenszky S. gyógysz. — Siklós: Petrász S. és Dobó István gyógysz. — Hatzfeld: Crettier gyógysz. — Baja: Pollermann gyógysz., Geiger C. gyógysz. és Sárkány L. gyógysz. — Nagy-Kikinda: Neubold és Brettner E. gyógysz. — Pécska Stiller Agoston gyógysz. — Nagylak: Lenhardt gyógysz. — Simánd: Csiky gyógysz. — Pankota: Tanfi gyógysz. — Oroslháza: Medveczky gyógysz. — Sarkad: Trajanovits gyógysz. — Nagy-Sz.-Miklós: Maly J. gyógysz. — Szeged: Kovács gyógysz. — Szentes: Dosa B. és Váradi I. gyógysz. — Szabadka: Brenner F. gyógysz. Joó K. gyógysz. és Milkó gyógysz. — Félegyháza: Hoffer gyógysz. — Lippa: [illegible] József gyógysz. — H. Böszörmény: Lányi M. gyógysz. — Nagyvárad: Janki J. és Husella M. gyógysz. — Halas: Novák gyógysz. — Temesvár: Jasner K. gyógysz. — Déva: Boniák és Gergely gyógysz. — Czegléd: Horváth C. gyógysz. — Detta: Braumüller J. gyógyszerész uraknál.

5591/1885.

Árverési hirdetményi

kivonat.

A b.-csabai kir. jár. biróság, mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy **dr. Báttaszéki Lajos csődtömeggondnok kérelmére Schwarcz Károly és neje Lővy Mina csődtömegéhez tartozó**, a b.-csabai kir. jbiróság területén levő, B.-Csaba községben fekvő, a b.-csabai 5846. sz. tjkvben Schwarcz Károly és neje Lővy Mina tulajdonául bejegyzett, a 12506/a.—27.—a hrsz. **gőzmalomház és udvarra** az árverési 14,250 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **az 1886. évi április hó 14 napján d. e. 8 órakor** a b.-csabai kir. jbiróság, mint tlkkvi hatóság árverelő termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott **kikiáltási áron alól is** eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 1425 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 44 §-iban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november 1-én 3333. sz. a kelt ig. ügy min. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság.

B.-Csabán, 1885. deczember hó 31 én.

Petrovszky,
kir. aljbiró.

137 — 1.3

Aradmegyei takarékpénztár.

Az aradmegyei takarékpénztár tiszt. részvényesei a

f. évi februárhó 21-én, d. e. 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

XV-ik évi rendes közgyülésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az évi jelentés, az 1885. évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése, határozat a tiszta nyeremény elosztásáról.
2. Négy igazgató, a felügyelő bizottság és nyolcz válsztmányi tag megválasztása.
3. A t. részvényesek netaláni inditványai.

Azon t. részvényesek, kik a közgyülésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, miszerint részvényeiket a közgyülés napjáig az intézet pénztáránál, vagy fiókpénztáránál **Eleken** nyugta mellett letéteményezzék.

Arad, 1886 január 23-án.

80—2.2

Az igazgatóság.

Az aradi kereskedelmi- és iparbank

mérleg-számlája

1885. évi deczember hó 31-én.

VAGYON.				TEHER.			
Tárcza		195685	87	**Részvénytőke**		150000	—
Pénztári készlet		35586	43	**Betétek**			
Előlegek értékpapirokra		19203	60	Betéti levelekre	43246.97		
Adósok		102942	21	Betéti könyvecskékre	189981.53		
Levelezők		41486	59	Pénztári jegyekre	11500.—	244728	50
15. sz. ingatlanok		70179	95	**Hitelezők**		13008	02
A pénzváltóosztály értékpapir készlete		9325	40	**Tartalék-alap kamatokkal együtt**		37816	19
Leltári állás	800.—			**Átviteli kamatok**		4061	73
leirás	100.—	700	—	**Nyeremény-egyenleg**		25495	61
		475110	05			475110	05

Arad, 1886. január havában.

Fischl s. k.,
vezértitkár.

Spitzka s. k.,
pénztárnok.

136—1 A fő- és mellékkönyvekkel megegyezőnek találtatott.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Ifj. Mittelmann Ferencz s. k.,
elnök.

Friedmann Lajos s. k. *Schäffer Adolf s. k.*

Tisztelt közgyülés!

Alólirottak mint az aradi kereskedelmi és iparbank felügyelő bizottsága, a lefolyt évi müködésünkről következőkben terjesztjük elő jelentésünket:

Az év lefolyása alatt ismételt alkalommal vizsgálat alá vettük a könyvvezetést, az álladékok átvizsgálását és a pénztár rovancsolását és örömmel jelenthetjük, hogy az egész vezetést és kezelést minden irányban a legnagyobb rendben találtuk.

Az 1885. évi zármérleget valamint a nyer- és veszt-számlát tételről-tételre a könyvekkel összehasonlitottuk és meggyőződtünk, hogy azok tökéletesen helyesek; az illető számadások alapját képező álladékokat darabonként átnéztük és minden tekintetben helyeseknek találtuk.

A cselekvő tételek értékeit a fenálló törvényes határozatok alapján megállapitottuk, minélfogva hozzájárulunk az igazgatóság és igazgató-választmány javaslatához, hogy a zármérleg szerint **1885. évre kitüntetett 25495 frt 61 kr. tiszta haszonból** az alapszabályok 9. §. értelmében a **f. é. april hó 1-én esedékes 3. sz. szelvény** 5 százalék kamat és felülosztalékkal együtt **18 frtjával** darabonként (azaz 12 százalék) beváltassék. Kérjük ezekután az igazgatóságnak, valamint nekünk is az 1885. évre a felmentést megszavazni.

Ez alkalommal el nem mulaszthatjuk a t. igazgatóságnak egyértelmü, czéltudatos törekvéseit az intézet felvirágzása és emelése körül kiemelni, ugyszinte tisztviselőinek fáradhatlan szorgalma és kötelességének pontos és példás teljesitéséről is megemlékezni.

Aradon, 1886. évi február hó 18-án.

A XIV. rendes közgyülés által megválasztott felügyelő-bizottság:

Ifj. Mittelmann Ferencz s. k.
elnök.

Friedman Lajos s. k. *Schäffer Adolf s. k.*

Nyomatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet“ Aradon